

UKRAINA PRZED WIEKAMI

*Starodawna Ukraina
stanowiła przestrzeń nie mniej fantastyczną
aniżeli opisana przez Augustyna Etiopii.*

Jurij Andruchowycz

*aplikacje srebrne
kultura staropolska
późne średniowiecze*

Przez niemal stulecie – od połowy XIX w. do II wojny światowej – zbiory Muzeum Archeologicznego w Krakowie wzbogacane były zabytkami z terenu współczesnej Ukrainy. Znaleźiska przypadkowe i materiały z wykopalisk przekazywali Polacy mieszkający na Wołyniu, Rusi Czerwonej, Podolu, Braclawszczyźnie i Kijowszczyźnie oraz prowadzący tam badania uczeni z Krakowa. Współtworzyli oni archeologię Ukrainy i przyczynili się do poszerzenia wiedzy o pradziejach i średniowieczu ziem nad Dniestrem i Dnieprem.

*figurka gliniana
kultura trypolska
neolit*

*naczynie gliniane
kultura trypolska
neolit*

Ukraina położona jest prawie w całości na Nizinie Wschodnioeuropejskiej. Nie ma na niej barier uniemożliwiających kontakty międzykulturowe, a układ przecinających ją rzek wręcz sprzyja takim związkom. Widoczne są jednak różnice wiążące się z klimatem – na południowym-wschodzie kraju rozciąga się Wielki Step, który połączony jest pasmem lasostepu ze strefą lasów liściastych i borów znajdującą się na północnym-zachodzie. Rozmaitość przyrodnicza przyczyniła się do różnorodności kulturowej – w toku dziejów na Ukrainie kultury swe tworzyli zarówno osiadli rolnicy, jak i wędrowni

*krzyżek srebrny
kultura staroruska
wczesne średniowiecze*

*zausznicza srebrna złożona
kultura staropolska
okres nowożytny*

pasterze. Odkrywane przez archeologów ślady minionej rzeczywistości ukazują, że wszystkie dawne ludy podlegały wzajemnym wpływom. Przykładem tego oraz swego rodzaju zwińczeniem wielowiekowego ciągu kultur nad Dnieprem i Dniestrem była „cywilizacja sarmacka” I Rzeczypospolitej, w której Zachód przyswoił liczne elementy Orientu.

Na „Ukrainie przed wiekami” wystawione są dzieła ręki ludzkiej z okresu obejmującego sześć tysięcy lat – od zaskakujących urodą zabytków protocywilizacji trypolskiej i neolitycznego

*paciory bursztynowe
kultura ludów stepowych
wczesne średniowiecze*

oręza kamiennego, przez ozdoby i broń z epoki brązu, antyczną ceramikę z Pantikapajonu, przedmioty należące niegdyś do Scytów, Sarmatów, Gotów i Połowców oraz bogactwo wytworów kultury staroruskiej, po pamiątki późnośredniowieczne i nowożytnie. Ekspozycję dopełniają niemal artystyczne ilustracje z dziewiętnastowiecznych publikacji archeologicznych oraz krótkie teksty wzbogacone cytatami obficie zaczerpniętymi z dzieł dawnych autorów: Herodota, Jordanesa, Nestora i innych.

*amulet brązowy
import z Cesarstwa Rzymskiego
okres wpływów rzymskich*

Wystawa przypomina o ludziach, którzy przed wieloma laty zainteresowali się przeszłością i przekazali jej pozostałości do krakowskiego Muzeum Archeologicznego. Zaznajamia współcześnie żyjących z różnorodnością i bogactwem

*pierścień srebrny
kultura staroruska
wczesne średniowiecze*

*pierścień brązowy
kultura staroruska
późne średniowiecze*

*bransoleta srebrna
kultura ludów stepowych
wczesne średniowiecze*

*lunula brązowa
kultura staroruska
wczesne średniowiecze*

kulturowym Ukrainy — wielkiego sąsiada Polski. Mnogością zabytków nawiązuje do upodobań sprzed stulecia, kiedy ekspozycje dalekie były od minimalizmu. Swym niemal monochromatyzmem przywołuje na myśl wiekowe fotografie. Pokazując na sposób retro „konkrety” z przeszłości powinna dać oddech od wszechogarniającej mody na wirtualizację.

Radosław Liwoch

*pokrywka gliniana
kultura kolonii greckich
okres starożytny*

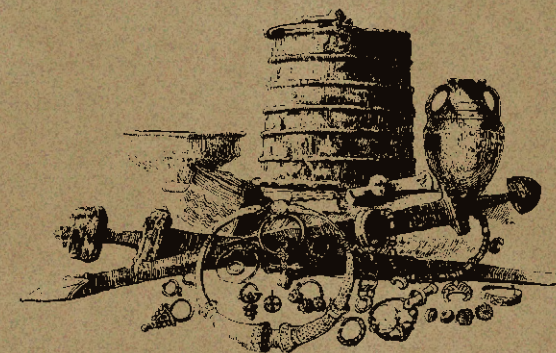
Autor będzie wdzięczny za spostrzeżenia dotyczące wystawy i chętnie odpowie na pytania o archeologię Ukrainy. Prosi o ich wysyłanie pod adres elektroniczny:
liwoch@ma.krakow.pl

Teksty i ilustracje przygotowano w oparciu o publikacje oraz archiwalia wymienione w scenariuszu wystawy (tam wykaz cytatów), który złożono w Ośrodku Informacji Naukowej i Archiwum MAK-u

Zabytki wybrano z kolekcji Składnicy Zbiorów Dawnych i Ogólnomuzealnych Zbiorów Wydzielonych MAK-u

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

UKRAINA PRZED WIEKAMI

wystawa ze zbiorów
Muzeum Archeologicznego w Krakowie

według pomysłu
Radosława Liwocha

organizatorzy:
MAŁOPOLSKA
MAŁOPOLSKA
MAŁOPOLSKA
MAŁOPOLSKA

patronat medialny:
Pomorskie
Radio Gdańsk
trojmiasto.pl